

justice, targeted and personalized approach, accessibility and openness.

It was found that the implementation of this mechanism in Ukraine has disadvantages such as inequality and discrimination against non-state actors, social service providers. Isolate and characterize such European models of intersectional cooperation in the provision of social services such as social-democratic (Nordic), liberal (Anglo-Saxon), korporatsionnogo (continental) and transient (in CEE and Mediterranean). The advantages of intersectional cooperation mechanism in the format "State non-governmental organizations."

Key words: cross-sectoral collaboration, partnership, governance, mechanisms, palliative and hospice social services, European practices, models of cooperation.

Отримано 15.04.2016

УДК 351.84 : 364.442

К. В. Дубич
kdubych@ukr.net

РОЛЬ ОСВІТНЬОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНОЮ ПІДГОТОВКОЮ ФАХІВЦІВ В УДОСКОНАЛЕННІ СИСТЕМИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Дубич К. В. Роль освітнього механізму державного управління професійною підготовкою фахівців в удосконаленні системи надання соціальних послуг. У статті розкрито сутність терміну «освітній механізм державного управління в системі надання соціальних послуг», виокремлено та охарактеризовано ключові аспекти і недоліки професійної підготовки фахівців для системи соціального захисту населення з надання соціальних послуг. Висвітлено вектори професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників закладів, організацій, установ і соціальних служб системи соціального захисту населення. Проаналізовано сучасний стан навчально-методичного забезпечення професійної підготовки спеціальності «соціальна робота». Визначено проблеми, що заважають студентам з перетворення теоретичних знань в практичні навички. Здійснений аналіз наукових джерел дав підстави визначити ключові проблеми що супроводжують організацію та проведення професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації та атестацію фахівців для системи соціальних послуг, серед яких: відсутній стандарт з ліцензування спеціальності

«соціальна робота»; розірвані зв'язки між навчальними закладами та структурними підрозділами міністерства соціальної політики з проведення практичної підготовки студентів; відсутня взаємодія міністерства науки і освіти та міністерства соціальної політики, щодо розроблення і запровадження інноваційних технологій в систему надання соціальних послуг для трансформування їх в підручники; не забезпечена фінансова мотивація працівників структурних підрозділів міністерства соціальної політики щодо організації та проведення якісної практичної підготовки студентів; відсутнє державне фінансування з розроблення навально-методичного забезпечення спеціальності «Соціальна робота».

Ключові слова: освітній механізм державного управління, система соціального захисту, професійна підготовка, підвищення кваліфікації, напрям знань, навчальні плани, система надання соціальних послуг.

Дубич К. В. Роль образовательного механизма государственного управления профессиональной подготовкой специалистов в усовершенствовании системы предоставления социальных услуг. В статье раскрыто сущность понятия «образовательный механизм государственного управления в системе предоставления социальных услуг», выделено и охарактеризовано ключевые аспекты и недостатки профессиональной подготовки специалистов для системы социальной защиты населения с предоставления социальных услуг. Определены векторы профессиональной подготовки, переподготовки и повышения квалификации работников заведений, организаций, учреждений и социальных служб системы социальной защиты населения. Проанализировано современное состояние учебно-методического обеспечения профессиональной подготовки «социальная работа». Определены проблемы, которые мешают студентам претворению теоретических знаний в практические навыки. Проведенный анализ научных источников сделал возможным определить ключевые проблемы, которые сопровождают организацию и проведение профессиональной подготовки, переподготовки, повышение квалификации и аттестации специалистов для системы социальных услуг, среди которых: отсутствие стандарта лицензирования специальности «социальная работа»; разорванные связи между учебными заведениями и структурными подразделениями министерства социальной политики с проведения практической подготовки студентов; отсутствие взаимодействия между министерством науки и образования и министерством социальной политики относительно разработки и внедрения инновационных технологий в систему предоставления социальных услуг и трансформирования их в ученики; не обеспечена финансовая мотивация

работников структурных подразделений министерства социальной политики относительно организации и проведения качественной практической подготовки студентов; отсутствие государственного финансирования относительно разработки учебно-методического обеспечения специальности «Социальная работа».

Ключевые слова: образовательный механизм государственного управления, система социальной защиты, профессиональная подготовка, повышение квалификации, направление знаний, учебные планы, система предоставления социальных услуг.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Незважаючи на те, що в 2003 р. було прийнято Закон України «Про соціальні послуги» сучасна система надання соціальних послуг залишається недостатньо ефективною. Норми вказаного закону в повній мірі неможливо впровадити із-за недосконалості або відсутності механізмів з його реалізації. Кілька статей закону ґрунтуються на професійній складовій тих, хто безпосередньо повинен надавати соціальні послуги. Саме недостатній рівень професіоналізму, підготовки і кваліфікації працівників соціальних служб, установ, закладів, департаментів зумовлює неефективність використання матеріальних та фінансових ресурсів і ускладнює впровадження реформ в систему соціального захисту України.

Першопричиною такого становища є недосконалість освітньої професійної підготовки перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців для системи соціального захисту населення України. Проведення дослідження щодо ефективності освітньої професійної підготовки для системи соціальних послуг є актуальним питанням, яке має теоретичне та практичне значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Джерельною базою написання даної статті стала низка наукових праць, публікацій вітчизняних вчених і дослідників, які через призму різних галузей науки в тій чи іншій мірі досліджували аспекти професійної підготовки фахівців для системи надання соціальних послуг населенню. Термінологічний апарат дослідження, концептуальні засади та теоретичні проблеми розвитку професійної підготовки соціальних працівників, в розрізі державно-управлінської та педагогічної науки вивчалися автором в енциклопедичних виданнях з державного управління, педагогіки та соціальної роботи авторами яких є українські вчені В. Бакуменко, М. Білинська, І. Грицяк, В. Загорський, Ю. Ковбасюк, В. Князев, А. Михненко, П. Надолішній, І. Розпутенко, Ю. Сурмін, В.Кремь, І.Мигович, К. Астахова, І.Зверева, Т.Семигіна, Н.Кривоконь, Л.Міщик

В.Поліщук та ін.

Кращому розумінню спектру професійної підготовки соціальних працівників, питань розроблення навчальних планів та реалізації професійної підготовки в Україні сприяли роботи Л.Тюпті, І.Іванової, Т.Семигіної, Н.Кабаченко, А.Ярошенко, Т.Шаповалової, В.Васильєва, М.Головатого та ін.

Интерес автора викликали ідеї щодо вдосконалення навчального процесу за Болонською системою, які викладено в працях В.Кременя, Г.Шевченко, С.Болубаша, С.Ніколаєнка та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Незважаючи на існування цілої низки наукових праць і публікацій, в яких розкриваються різні аспекти професійної підготовки фахівців галузі знань 13 «Соціальна робота» для системи соціального захисту населення, до якої відносяться і соціальні послуги, питання розроблення в державно-управлінській науці освітнього механізму державного управління в цій сфері залишається на узбіччі проведення наукових досліджень. Більшість науковців в галузі державного управління схиляється до думки, що професійна підготовка це суто педагогічна проблема, з цим можна було б погодитися, якби вона не переростала в державну проблему із-за невідповідного професійного рівня підготовки фахівців для системи соціального захисту населення, що в свою чергу тягне за собою неефективне використання матеріальних та фінансових ресурсів і низьку якість соціальних послуг, що надаються населенню. З огляду на викладене вище обґрунтовується вибір автором теми статті та актуалізується потреба в проведенні відповідного дослідження.

Метою дослідження є аналіз ролі освітнього механізму державного управління професійною підготовкою фахівців в удосконаленні системи надання соціальних послуг.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Професійна підготовка фахівців є виключно важливою для будь-якої галузі народного господарства тому що, саме рівень професіоналізму працівників дозволяє ефективно управляти нею та виконувати покладені функціональні обов'язки, а отже професійна підготовка працівників для системи соціального захисту населення з надання соціальних послуг не є виключенням в цьому процесі.

В системі соціального захисту населення працює більш ніж 148 тисяч працівників, з яких лише 16,5 тисяч мають відповідну професійну підготовку [8]. На сучасному етапі реформування системи соціального захисту галузеве міністерство відчуває колосальну нестачу професійних кадрів різних рівнів підготовки та профілів.

В Україні професійну підготовку галузі знань 13 «Соціальна

робота» проводить 56 навчальних закладів I-IV рівнів акредитації освітньо-кваліфікаційних рівнів: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр [8].

Провідними вищими навчальними закладами (ВНЗ) України, що здійснюють підготовку галузі знань є: Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка, Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова, Національний університет «Києво-Могилянська Академія», Східноукраїнський національний університет імені В. Даля, Донецький державний університет ім. Лесі Українки, Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, Львівський державний університет «Львівська політехніка», Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» тощо [5].

Головним недоліком професійної підготовки фахівців з надання соціальних послуг є те, що у ВНЗ немає єдиних стандартів ліцензування напряму підготовки «соціальна робота» галузі знань 13 «Соціальна робота» на підставі яких розробляються навчальні плани з тих дисциплін вивчення яких і забезпечує рівень професійної підготовки. На вирішення цієї ситуації Міністерством освіти і науки України створена науково-методична комісія з розроблення єдиного стандарту з ліцензування та акредитації напряму підготовки «соціальна робота», але це процес дуже кропіткий і на даний час ВНЗ розробляють навчальні програми галузі 13 «Соціальна робота» через призму свого бачення і вносять туди дисципліни орієнтуючись на тих науковців яких вони мають в своєму арсеналі(соціологів, психологів, педагогів, юристів тощо) [5].

Автор вважає за доцільне при підготовці соціальних працівників навчальним закладам зважати на те, в які соціальні служби, установи, департаменти системи соціального захисту є державне замовлення (якщо випускники підуть працювати в соціальну службу сім'ї, дітей та молоді, то повинна бути врахована навчальними дисциплінами специфіка роботи саме з цією категорією і тут може домінувати соціальна психологія, соціальна педагогіка тощо, якщо це департамент з надання соціальних послуг, то майбутній випускник повинен вміти скласти план, зробити економічні розрахунки та обґрунтування соціальних послуг, заповнити звітну документацію тощо і дисципліни повинні відповідати функціональним обов'язкам що будуть покладені на нього).

Навчальний план складається з нормативної та варіативної частини і завкафедрою навчального закладу має можливість регулювати перелік необхідних дисциплін з орієнтацією на державне замовлення та сферу діяльності куди підуть випускники працювати.

Ще однією вадою на думку автора є той факт, що заклади системи соціального захисту управляються державою, а дисциплін з методів державного управління цими закладами в навчальних планах немає, власне як і підручників. Випускники ВНЗ погано орієнтуються в ієрархії

підпорядкування на рівні центральних та регіональних органів управління.

На державні экзамені виносяться дисципліни, що націлені на соціологію, психологію, так наприклад випускники Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут» складають іспит з соціології і захищають дипломну роботу, у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» захищають диплому роботу та складають державні іспити з соціології, соціальної психології та соціальної роботи [5].

Зважаючи на наведені факти необхідно при акредитації напряму підготовки «соціальна робота» посилити контроль за наповненням навчальних планів дисциплінами, що виносяться на державні іспити та ввести в нормативну частину плану дисципліни з державного управління системою соціального захисту населення.

Особливого значення в професійній підготовці соціальних працівників в системі надання соціальних послуг набуває спеціальність та спеціалізація.

Спеціальність – сукупність знань, умінь і навичок, надбаних в результаті навчання, що забезпечують виконання певного виду професійної діяльності відповідно до кваліфікації, що присвоюється [3, с. 868].

Спеціалізація – 1) категорія професійної освіти, що характеризується відмінностями у засобах праці, продукті праці чи умовами діяльності в рамках спеціалізації; 2) ид занять для набуття здатності виконувати окремі завдання та обов'язки, які мають особливості, в межах спеціалізації [3, с. 868].

Станом на сьогодні відсутня професійна спеціалізація за напрямами підготовки «соціальна робота» освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст та магістр і тому у студентів присутні знання про систему соціального захисту в цілому, але недостатньо набуті з конкретного напряму професійної діяльності, наприклад: з надання паліативної та хоспісної допомоги, з соціальної роботи в середовищі наркозалежних, соціальної роботи вдома, соціально-трудова адаптації, соціально-фізичної реабілітації тощо.

В зв'язку з підписанням Україною Болонської Декларації та перехід на підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями: бакалавр-магістр, з'явилися певні прогалини, тому що в цьому переліку випадає два освітньо-кваліфікаційні рівні підготовки, що існували в старій моделі освіти: *молодший спеціаліст* та *спеціаліст*, але система соціального захисту потребує соціальних робітників з надання соціальних послуг, тому, що соціальні послуги надаються за трьома рівнями:

вищий рівень – планування, координація та контроль за наданням соціальних послуг(магістри) ;

середній рівень – обґрунтування, економічні обрахунки соціальних послуг, документальний супровід(бакалаври, спеціалісти);

нижній рівень – безпосереднє обслуговування та надання соціальних послуг(молодші спеціалісти – соціальні робітники).

При трансформації освітньо-кваліфікаційних рівнів за стандартами Болонської системи соціальні робітники випадають з цього переліку, що вимагає додаткових змін та перепрофілювання тих закладів які цю підготовку здійснювали і запровадження змін нормативно-правового характеру в освітньо-кваліфікаційних рівнях.

Слід акцентувати увагу і на тому, що Болонська система освіти націлена на практичну складову підготовки фахівців, тоді як успадкована Україною від СРСР система професійної освіти базувалася на двох складових: теоретично-методологічній та практичній, а спеціалізація професії передбачає перш за все науково-педагогічну та науково-дослідну підготовку. І калькування зарубіжних освітніх технологій без врахування набутого позитивного досвіду минулого може призвести до втрати теоретично-методологічної складової навчального процесу, що знизить рівень професійності фахівця системи соціального захисту населення [3].

Важливу роль в професійній підготовці соціальних працівників як надавачів соціальних послуг відіграє практика. Аналіз навчальних планів ВНЗ показав, що години виділені на практичну підготовку дуже різняться між собою і складають розрив від 10 до 30% навчального часу [5]. Такий розрив неприпустимий, а тому необхідно обґрунтовано, за єдиним показником, встановити відсоток який необхідно виділяти на практичну підготовку студентів. Ще одним негативним фактором практичної підготовки студентів є те, що економічна криза та незбалансовані реформи в освіті та системі соціального захисту вплинули на перетворення теоретичних знань в практичні навички. Розірвані зв'язки ВНЗ з системою соціального захисту та її організаціями, установами, закладами, соціальними службами, що надають соціальні послуги знизили рівень професійної підготовки студентів, які отримавши теоретичні знання не можуть їх перевести в практичну площину із-за наступних причин:

відсутності фінансування від держави тих, хто в організаціях, установах, закладах, соціальних службах системи соціального захисту повинен забезпечити практичне навчання студентів, а звідси і не зацікавленість в додатковому навантаженні та відповідальності працівників за тих кого необхідно навчати;

відірваності теорії від реалій практичної діяльності системи соціального захисту, коли соціальні заклади за допомогою міжнародних донорських проектів впроваджують в соціальне обслуговування населення інноваційні технології з надання соціальних послуг, а на основі їх не створюються підручники та не вносяться корективи в уже існуючі;

високої інтенсивності роботи соціальних працівників, без внесення відповідних змін в робочий процес, не дозволяє їм брати на практику студентів, які в цьому випадку можуть завадити вчасному виконанню професійних обов'язків.

Враховуючи вищезазначене на думку автора Міністерству соціальної політики та Міністерству освіти і науки необхідно відновити розірвані зв'язки та спільно розробити організаційно-адміністративну структуру практичної підготовки студентів ВНЗ з визначенням рівня матеріальної мотивації працівників системи соціального захисту та забезпечення відповідного контролю зі сторони ВНЗ щодо проходження практики студентів в організаціях, установах, закладах та соціальних службах з акцентуванням уваги на якості її проведення.

Потребує державного регулювання та фінансової підтримки навчально-методичне забезпечення навчального процесу напряму підготовки «соціальна робота» Підручники з 1996 року (з часу запровадження професійної підготовки соціальних працівників) розроблялися під галузь знань 0402 «Соціологія», з 2007 року її змінено на галузь знань 1301 «Соціальне забезпечення», а з 2014 р. замінено на галузь знань 13 «Соціальна робота» і методичне забезпечення навчального процесу має відбуватися з врахуванням цих змін. Переформатування підручників під нову галузь знань відбувається вкрай повільно, розроблення підручників, посібників з специфіки та технологій надання соціальних послуг, профілактики соціально-економічних явищ серед маргінальних груп, впровадження інноваційних підходів соціальної роботи тощо, які успішно діють в країнах ЄС, створення пакетів навчально-методичних комплексів на сьогодні державою не фінансується, а відповідно це погіршує рівень професійної підготовки спеціалістів для системи соціального захисту населення, що безпосередньо впливає на якість надання соціальних послуг.

Одним з важливих аспектів успішного функціонування системи соціальних послуг є підвищення кваліфікації та перепідготовка працівників з врахуванням тих реформ та інноваційних підходів що відбуваються. Адже вище викладені факти, коли із 146 тис. працівників системи соціального захисту тільки 16, 5 тис. мають профільну освіту[8] говорить про те, що необхідно вжити невідкладних заходів щодо підвищення кваліфікації та перепідготовки тих, хто працює в системі без відповідної освіти, тому що це пряме порушення ст.17 Закону України «Про соціальна послуги» про кадрове забезпечення надання соціальних послуг [7].

Як показав аналіз навчальних планів та проведених технологічних змін в процесі соціального обслуговування, тут також присутній розрив між теорією і практикою. Нерідко підвищення кваліфікації працівників системи соціального захисту відбувається без врахування реформ та

інновацій або носить формальний характер.

В зв'язку з відсутністю спеціалізацій на пряму підготовки «соціальна робота» на перехідному етапі, на думку автора, вирішення проблеми наповнення установ, закладів та соціальних служб фахівцями відповідного профілю роботи (соціальна робота вдома, соціальна робота з паліативної та хоспісної допомоги тощо) можливе за рахунок атестації соціальних працівників, фахівців що надають соціальні послуги на підставі набутого досвіду та реальних навиків роботи з різними категоріями клієнтів з надання соціальних послуг.

Потребує проведення аналізу освітньо-кваліфікаційна характеристика галузі знань 13 «Соціальна робота» системи надання соціальних послуг, що дасть можливість розробити відповідні спеціалізації щодо категорій клієнтів соціальних служб, установ, закладів тощо.

Зважаючи на викладене вище, *освітній механізм державного управління в системі надання соціальних послуг* це – принципи, форми та методи за допомогою яких здійснюється організація та вплив на професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації та атестацію фахівців для системи соціального захисту населення.

Базується освітній механізм державного управління в системі надання соціальних послуг на взаємодії Міністерства освіти і науки з його структурними підрозділами (навчальними закладами) та Міністерства соціальної політики та його структурних підрозділів (управлінь, закладів, установ, соціальних служб тощо).

Проаналізовані проблеми, що існують в професійній підготовці фахівців для системи соціального захисту населення в т.ч. і соціальних послуг, на думку автора, можна усунути через удосконалення освітнього механізму державного управління системою надання соціальних послуг, який забезпечить через напрям професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації та атестації працівників формувати кадровий потенціал Міністерства соціальної політики і його структурних підрозділів на виконання Закону «Про соціальні послуги» та зняття суспільної напруги, щодо забезпечення якісними соціальними послугами людей, що опинились в складних життєвих обставинах.

Результати проведеного дослідження освітнього механізму державного управління в системі надання соціальних послуг та його ролі в її удосконаленні дають змогу сформулювати такі **висновки**:

Базуючись на термінологічному аналізі, запропоновано визначення поняття «*освітній механізм державного управління в системі надання соціальних послуг населенню*», під яким автор пропонує розуміти принципи, форми та методи за допомогою яких здійснюється організація і вплив на професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації та атестацію фахівців для системи надання соціальних

послуг.

Здійснений аналіз наукових джерел та набутий автором емпіричний досвід дали підстави визначити проблеми що супроводжують організацію та проведення професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації та атестацію фахівців для системи соціальних послуг, серед яких:

відсутній стандарт з ліцензування спеціальності «соціальна робота»;

розірвані зв'язки між навчальними закладами та структурними підрозділами міністерства соціальної політики з проведення практичної підготовки студентів;

відсутня взаємодія міністерства науки і освіти та міністерства соціальної політики, щодо розроблення і запровадження інноваційних технологій в систему надання соціальних послуг для трансформування їх в підручники;

не забезпечена фінансова мотивація працівників структурних підрозділів міністерства соціальної політики щодо організації та проведення якісної практичної підготовки студентів;

відсутнє державне фінансування щодо розроблення навально-методичного забезпечення спеціальності «Соціальна робота».

До перспективних напрямів подальших досліджень слід віднести:

пошук ефективних інструментів освітнього механізму державного управління з впливу на професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців для системи соціальних послуг;

проведення наукових досліджень щодо розроблення спеціалізацій галузі знань 13 «соціальна робота».

Список використаних джерел

1. Васильєв В. В.Формування професійного потенціалу державних службовців системи соціального захисту населення:[Монографія]. – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2011. – 372 с.
2. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Т. 2 : Методологія державного управління / наук.-ред. колегія : Ю. П. Сурмін (співголова), П. І. Надолішній (співголова) та ін. – К. : НАДУ, 2011. – 692 с.
3. Енциклопедія освіти/Акад.пед.наук України ред. В.Г. Кремінь. – К.:Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
4. Іляш О. Щодо перспективних напрямів підвищення якості соціальних послуг в Україні. Аналітична доповідь : [Електронний ресурс] / О. Іляш // Національний інститут стратегічних досліджень: веб-сайт. – 2012. – Режим доступу:

<http://www.niss.gov.ua/articles/763>. – Назва з екрану.

5. Матеріали науково-методичної комісії МОН України. – К.: 2013. – 275 с.
6. Мигрович І. Соціальна робота: наука і професія / І. Мигрович // Соціальна політика і соціальна робота. – 1999. – Вип. 1 (9). – С. 32-48.
7. Про соціальні послуги : [Закон України від 19 черв. 2003 р. № 966-IV (із змінами, внесен. згідно із 8 Законами в 2004-2012 рр.)] // Офіц. вісн. України. – 2003. – 1 серп. (№ 29). – С. 52. – Ст. 1435.
8. Проект ПРООН «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – [Звіт за результатами аналізу діяльності надавачів соціальних послуг] – 2012. – 185 с.

Spisok vikoristаниh dzherel

1. Vasil'ev V. V. Formuvannja profesijnogo potencialu derzhavnih sluzhbovciv sistemi social'nogo zahistu naseleння : [Monografija]. – D.: Vid-vo Dnipropetr. nac. un-tu, 2011. – 372 s.
2. Enciklopedija derzhavnogo upravlinnja : u 8 t. / T. 2 : Metodologija derzhavnogo upravlinnja / nauk.-red. kolegija : Ju. P. Surmin (spivgolova), P. I. Nadolishnij (spivgolova) ta in. – K. : NADU, 2011. – 692 s.
3. Enciklopedija osviti/Akad.ped.nauk Ukraїni red. V.G. Kremin'. – K.:Jurinkom Inter, 2008. – 1040 s.
4. Iljash O. Shhodo perspektivnih naprjamiv pidvishhennja jakosti social'nih poslug v Ukraїni. Analitichna dopovid' : Elektronnij resurs / O. Iljash // Nacional'nij institut strategichnih doslidzhen': veb-sajt. – 2012. – Rezhim dostupu: <http://www.niss.gov.ua/articles/763>.
5. Materiali naukovo-metodichnoї komisії МОН Ukraїni. – K.: 2013. – 275 s.
6. Migrovich I. Social'na robota: nauka i profesija / I. Migrovich // Social'na politika i social'na robota. – 1999. – Vip. 1 (9). – S. 32-48.
7. Pro social'ni poslugi : – Zakon Ukraїni vid 19 cherv. 2003 r. № 966-IV (iz zminami, vnesen. zgidno iz 8 Zakonami v 2004-2012 rr.) // Ofic. visn. Ukraїni. – 2003. – 1 serp. (№ 29). – S. 52. – St. 1435.
8. Proekt PROON «Pidtrimka reformi social'nogo sektoru v Ukraїni». – [Zvit za rezul'tatami analizu dijial'nosti nadavachiv social'nih poslug] – 2012. – 185 s.

Dubych K. V. The role of educational governance mechanism for training specialists in the improvement of the system of social services. The article reveals the essence of the term "educational governance mechanism in the system of social services," singled out and described key aspects and lacks professional training for the social welfare system of providing social services. Deals vectors training, retraining and qualification institutions, organizations, institutions and social services system of social protection. The current state of teaching of training specialty "social work". The problems that hinder students

to transform theoretical knowledge into practical skills. The analysis of scientific sources gave reason to identify the key issues that accompany the organization and conduct of training, retraining, training and certification of professionals for social services, among which there is no standard licensing the specialty "social work"; broken links between educational institutions and Departments of the Ministry of Social Policy to conduct practical training of students; No interaction Ministry of Education and Science and the Ministry of Social Policy, for the development and implementation of innovative technologies in the provision of social services to transform them into books; provided no financial motivation of employees of structural divisions of the Ministry of Social Policy for the organization and quality of practical training of students; no government funding to develop a slapdash and methodological support specialty "Social work".

Key words: educational governance mechanism, the system of social protection, vocational training, skills, knowledge direction, curricula, the system of social services.

Отримано 04.04.2016 р.

УДК 37. 013. 42: 371.13

Р. В. Зозуляк-Случик
zozulyak_roksolyana@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ДИТЯЧОЇ ДЕЗАДАПТОВАНOSTI

Зозуляк-Случик Р. В. Особливості соціальної профілактики дитячої дезадаптованості. У статті розкрито зміст профілактичної роботи соціальних працівників з дезадаптованими дітьми. Проаналізовано основні напрями діяльності соціальних працівників із запобігання дитячої дезадаптації, а саме: безпосередня допомога дитині в подоланні дезадаптованих якостей і формуванні здатності вирішувати проблеми самостійно; профілактична робота з сім'ями задля запобігання і виправлення сімейного неблагополуччя як одного з основних чинників дитячої дезадаптованості.

При роботі безпосередньо з дитиною соціальним працівникам слід:

1. Оволодіти знаннями про соціально-біологічну природу особистості, особливості її розвитку; про зміст соціально-значущих функцій, які дитина повинна виконувати; орієнтація їх на загальнолюдські цінності.

2. Поважати і розуміти дітей; адекватно оцінювати конкретні